

1001 Chuyện Ăn

NGUYỄN THƯỢNG CHÁNH & NGUYỄN NGỌC LAN

Tôi yêu tiếng nước tôi từ khi mới ra đời...

Tiếng Việt mình rất phong phú và rất đa dạng. Một tiếng hay một câu nào đó cũng có thể hiểu theo nhiều nghĩa, theo nhiều cách khác nhau, tùy theo địa phương (Bắc, Trung hay Nam), tùy cách nói, lúc nói và cũng tùy theo giới nào nói nữa...

Nào là hiểu theo nghĩa trắng, nghĩa đen, nào là tiếng lóng, nói theo kiểu mặt khẩu cho riêng một vài người hiểu mà thôi. Đôi khi còn nói lái nữa, chẳng hạn như, khi gặp nhau nếu có ai hỏi thăm thì mình nói mình cũng vũ như cần (vẫn như cũ), hoặc Tết nhứt thì chúc nhau mạnh sự lòi (mọi sự lành). Một số chữ hoặc một số tên như Thu, Lan, Đức, Paul, Cự, Bắc, Đại, Mao, Dủ, Cao, Hai, Hải, Thái, Lài, Môn, Tôn, Tót, Công, v.v... chỉ cần thêm phía sau một hai chữ khác là cái tên đẹp để ban đầu kia sẽ biến thành tục tĩu hết biết luôn!

Nói lái là sở trường của dân miền Nam.

Càng trẻ thì càng tếu, thì nói lái càng dữ. Đàn ông con trai thường ưa nói lái hơn đàn bà con gái. Nói lái càng tục chừng nào thì càng đã miệng chừng nấy! Khả năng nói lái chịu ảnh hưởng rất nhiều của giáo dục gia đình, của tôn giáo, của môi trường sống, và cũng tùy thuộc một phần vào cá tính của mỗi người nữa.

Dường như não của con người có khả năng chọn lọc (sélectif) những gì nó muốn hiểu thì hiểu, những gì nó muốn biết thì biết, và những gì nó muốn nhớ thì nhớ mà thôi, còn những gì nó không cần biết đến, thì nó lờ đi quên đi. Bởi vậy, trong cuộc sống hàng ngày thường xảy ra lắm chuyện ngộ nhận, hiểu lầm, có khi cười ra nước mắt... Ông nói gà, bà hiểu vịt, là chuyện có thể xảy ra, đây chưa kể trường hợp bà nói thế để thử lòng hay để gài bẫy ông, nếu mình mà trả lời lạng quạng là có chuyện đó!

Nói vậy mà không phải vậy, nội cái chữ ăn không thôi mà đôi khi cũng là đầu mối của nhiều thứ rắc rối trong cuộc đời, ăn đôi khi cũng không phải là ăn.

Ăn để sống, chứ không phải sống để ăn, đây là câu thường được các nhà đạo đức thiết cũng như đạo đức giả phán ra để dạy đời thiên hạ. Trâu bò, chó mèo, gà vịt chim chóc gì cũng đều phải ăn cả. Ăn thức ăn gì? Người và heo ăn đủ thứ, ăn cái gì cũng được hay là còn gọi là loài ăn tạp (omnivorous). Ở VN ngày nay, con gì nhúc nhích thì người ta cũng ăn được hết kể cả con kiến, con dế, bò cạp, cào cào, châu chấu, chuột, rắn, v.v... Chó mèo hùm beo là loài ăn thịt (carnivorous), còn trâu bò dê cừu là loài ăn cỏ (herbivorous). Ăn không no được gọi là ăn đói, còn ngược lại là ăn no.

Ăn cũng biến thái theo thời gian và không gian. Thời ăn lông ở lỗ, người ta ăn những loại thức ăn ít cầu kỳ hơn ngày nay, và cách biến chế các món ăn cũng khác hơn và đơn giản hơn.

Đồ ăn mỗi nước mỗi khác. Cách nấu món ăn mỗi nhà cũng mỗi khác, và ít có bà nào chịu tiết lộ thật tình bữa bủi làm món ăn của mình cho các bà khác biết, vậy có hỏi nhau cũng vô ích mà thôi, có ai nói thiệt đâu mà ham!

Bình thường thì có ba bữa ăn chính trong ngày, ăn sáng còn gọi là ăn điểm tâm hay ăn lót lòng, ăn lót dạ, kể đến là ăn trưa và chót là ăn chiều. Có người còn chơi luôn một bữa ăn tối, ăn khuya nữa! Cuối tuần mình muốn đổi gu, thì đi ăn cơm Tây, ăn cơm Tàu, ăn Dim Sum, còn làm biếng ở nhà thì ăn cơm tay cầm (nghĩa là cầm ổ bánh mì để ăn) hoặc có gì ăn nấy.

Ăn ngon hay ăn dở cũng tùy thuộc vào nhiều yếu tố như: thức ăn ngon, lúc ăn ngon, chỗ ngồi ăn ngon và phải có người bạn tri kỷ cùng ăn mới ngon. Đói bụng thì ăn cái gì cũng ngon hết. Thỉnh thoảng, mình nổi hứng đi ăn cơm tiệm lạ miệng cũng thấy thích hơn là ăn cơm nhà hoài. Có cha còn bảnh hơn, ăn cơm nhà hoài ngán quá, lại tìm đủ cách để đi...ăn phở (ý nói là đi ăn vụng, mè� mỡ), bị bà nhà bắt buộc phải ăn cho đủ ba chén cơm nhà rồi mới thả ra cho đi ăn phở, thế thì kẹt quá xá vì còn bụng dạ đâu mà tính tới chuyện đớp phở nữa... Còn nếu bạn có ăn phở (thứ thiệt) thì sau khi đã xơi gần xong, hãy thử bỏ thêm chút cơm nguội (đã để trong tủ lạnh một ngày) và tiếp tục ăn tiếp xem sau, vì có nhiều người rất thích kiểu này.

Nếu phạm tội bị nhốt nằm khám ở Việt Nam, thì đành phải ăn cơm tù chán phèo và đói meo. Các thầy trong chùa có khi chỉ ăn gạo hay ăn trưa mà thôi. Các nhà sư Thái Lan thuộc tiểu thừa, mỗi sáng phải ôm bình bát đi khất thực (xin ăn), đồ ăn mặn, đồ ăn chay hay ăn lạt các thầy đều hoan hỷ nhận hết... Ở trong chùa, sau lễ Phật thì cúng vong, mình ở lại ăn cơm chùa, khỏi phải trả đồng xu cắc bạc nào cả, nhưng mà cũng nên bỏ chút đỉnh tiền công đức tùy hỷ vào thùng cúng dường để chùa khỏi bị khánh tận sạt nghiệp khiến các thầy bị mất jobs hết!

Có người ăn bằng đũa, có người ăn bằng muỗng nĩa, nhưng cũng có người chỉ bóc thức ăn bằng tay như người Ấn độ vậy. Hình như họ chỉ sử dụng có tay mặt để bóc đồ ăn mà thôi, còn tay trái thì dành để rửa hay để chùi đ... Có người ăn lấy ăn để vì đói và cũng có người ăn no rồi mà vẫn phải ăn nữa để cho người khác được vui lòng. Có người ăn vì xã giao, rồi cũng còn có người ăn bằng con mắt, thí dụ như khi đọc được một quyển sách hay, người ta còn gọi đó là món ăn tinh-thần!

Về cá tánh, có người thì ba hoa chích chèo hay nỏ dữ lắm, có người thì ba xạo, cương ẩu hết biết, ăn to nói lớn, bạo ăn bạo nói, không ngán sợ, không nể nang ai hết!

Lại có người bị ăn loi, ăn dao, ăn búa vì cà chớn quá hay đi giật đào, hay đi gù vợ người khác! Còn có người hay ăn lạp xạp tối ngày để cho bớt sự buồn chán...

Con nít để ra, tháng đầu tiên thì ăn đầy tháng, được tròn 12 tháng thì ăn thôi nôi, bắt cục sôi hay cây viết thì biết sau này nó sẽ làm nghề gì (không chắc lắm!), cùng lắm thì cũng được ăn queo phe (tiền trợ cấp xã hội) nếu sống tại Âu Mỹ. Thời buổi văn minh, mỗi năm trẻ em đều được ăn lễ sinh nhật của mình, lãnh ca đô cả đồng, nghĩ lại tủi thân phận mình vì hồi nhỏ tui có bao giờ được ăn sinh nhật của tui lần nào đâu, chỉ có đi ăn đám giỗ, ăn đám ma hay ăn đám cưới của người khác không hà!

Theo phong tục VN, mỗi năm đều có nhiều ngày lễ cho người sống và cho cả người chết, thường thì những ngày lễ kỷ niệm này là những dịp để cùng nhau ăn nhậu cho thỏa thích. Truyền thống này rất hay, cũng là dịp mà anh em, bà con, họ hàng bạn bè

gặp nhau một năm một lần để tặng bốc, tâm sự và có khi cũng để tuôn trút ra những chuyện gia đình luôn thể!

Mua nhà mới thì phải ăn khao, ăn mừng làm tiệc ăn tân gia cho nó le, trước để nhận quà sau là để khoe của với người ta cho nó xôm tụ. Sau đó, thì hai vợ chồng phải méo mặt ngày đêm ra sức kéo cày sặt gạch trong cả chục năm mới đủ tiền trả nợ thế chấp một ghê (mortgage)!

Theo văn chương Cầu Muối, thì ăn được xếp hàng đầu trong tứ khoái, đó là ăn, ngủ, ậy và ể...đây phải nói rõ là chuyện đớp hít ăn ngon, ăn sướng, ăn cho đã miệng mà thôi, tuy nói vậy chứ bốn cái tứ khoái này đều quan trọng như nhau và có thể thay đổi thứ tự tùy theo hoàn cảnh, theo tuổi tác và theo sức khỏe của mỗi người nữa... Hồi trẻ thì tứ khoái rất mạnh, càng về già nó càng giảm đi lần lần để rồi tịt ngòi luôn. Bốn cái đó có hanh thông thì mới sống được, chứ nếu có một cái bị trục trặc là có chuyện đó. Các nhà đạo đức thiết cũng như đạo đức giả, các nhà ba phải và các tôn giáo lớn thường hay khuyên con người cần phải kèm chế (control) ăn, ngủ và ậy, còn lại món ể thì họ tha cho, không dám đá động gì đến nó hết vì đây là luật tạo hóa có vô thì phải có ra. Đối với các nhà sư Phật giáo và các linh mục Công giáo, nếu tu hành thật sự chính chắn thì họ cần phải giữ giới, không có quyền nghĩ tới cái vụ kia, phải cố gắng diệt dục để mau được đắc quả lên Thiên Đàng hay Niết Bàn gì đó.

Ai cũng phải ăn hết, con nít đẻ ra 6-7 tháng răng cở vừa chớm nhú ra là bắt đầu ăn rồi. Bạ gì ăn nấy. Nếu cháu thành linh yếu ăn thì chắc bị bệnh hoạn gì đó... Con người ta ăn suốt cuộc đời, đến già răng cở rụng hết, tròng hay gấn răng giả vô ăn tiếp. Đến khi ăn không nổi, hết muốn ăn nữa, nuốt không vô, thì con cháu chớ tía vô giao cho nhà thương lo. Người ta đút ống vô bao tử để bôm thức ăn, đút ống vô lỗ mũi cho tía thở, đút ống vô chim cho tía đẻ, nhét vaseline vào lỗ đ.. cho trơn để tía ể cho dễ. Người tía toàn là dây nhợ và ống không hà, thấy tội lắm, tía càng ngày càng ốm nhom ốm nhách chỉ còn da bọc xương như bộ xương cách trí mà thôi. Ngày này qua ngày nọ, tía nằm đó thoi thóp, ngáp ngáp mà hồn tía ở tận đâu đâu. Tía ơi, ngoài kia vòng tử sinh Samsara đang chờ đón tía đó!

Ngày xưa, ngày xưa, có một thi sĩ bất cần đời, đã nói “thu ăn măng trúc, đông ăn giá, xuân tắm hồ sen, hạ tắm ao, rượu đến gốc cây ta sẽ nhấp, nhìn xem phú quý tựa chiêm bao”. Sống kiểu này sao giống đi vacation vậy cả. Nhưng đây là sống theo kiểu thiên, sống nhàn hạ, gần gũi với thiên nhiên, quả là hạnh phúc quá rồi, ganh đua làm chi cho khổ cho mệt, nhưng ngày nay thử hỏi có mấy ai thực hiện được như thế đâu!

Mỗi lần có họp hành gì, thì có người ăn nói rất là hay, giỏi chỉ trích, giỏi nói hơn giỏi làm, chắc là hội viên của tổ chức NATO (no action talk only) quá... Họ thuộc vào hàng giám đốc (đốc xúi người khác) hết chứ chẳng phải chơi đâu!

Hồi còn nhỏ mình thích chơi nhà chòi, nấu cơm ăn giả. Cũng có vài trò chơi mình chơi ăn thiệt, như đánh bài, đánh cờ chẳng hạn. Ăn thua không quan trọng, miễn sao được vui là đủ rồi. Có khi cũng chơi ăn gian, gây lộn, ăn thua đủ với nhau rồi cũng huề cả làng mà thôi. Ăn nhằm gì ba cái lẽ tẻ đó!

Có nhà có cửa vẫn hơn là ăn bờ ngủ bụi, ăn nhờ ở đậu, ăn dầm nằm dề nhà người khác bị chủ nhà chửi là thứ đồ ăn bòn, thứ đồ ăn hại... Kề ăn người ở trong nhà, được chủ giao cho đi chợ, thì có khi cũng ăn lời, kiếm chút đỉnh anh hai để ăn quà, ăn vặt...

Đi ăn cưới, thì lúc nào cũng bắt đầu bằng mấy món ăn chơi, sau đó rồi mới tới mấy món ăn thiệt, sao không thấy mấy món ăn giả đâu hết. Nhưng ngược lại, thì những lời đầy đưa giả dối đầu môi chót lưỡi không thiếu gì. Lúc ăn, thì có người ăn nói tía lia, gắp xĩa lung tung lia lịa như ở nhà vậy. Cũng có người ăn nói rất bạt mạng bạo gan, nổ dữ lắm

để bắt le, hay châm biếm, xỏ ngọt, ăn ốc nói mò, ăn có nói không, chê bai người này, kích bác người khác, móc lò người nọ, khoe mình, khoe của, khoe con, hình như chỉ có một mình họ là ngon lành, là chân lý còn tất cả người khác là đồ bỏ, là cỏ rác hết mà thôi! Người cùng bàn nếu yếu bóng vía, thì sân si sẽ sôi lên sùng sục, ăn hết ngon. Có người thì chẳng chịu thua chịu lép một ai, nên ăn miếng trả miếng khiến không khí trên bàn tiệc trở nên căng thẳng quá xá quạ xa.

Ông già bà cả thường hay nói, ăn coi nồi ngồi coi hướng, đó là muốn dạy chúng ta khi ngồi vào bàn ăn, phải đằng hoàng dòm trước ngó sau cho đúng phong cách của người lịch sự, biết kính trên, nhường dưới... Miếng ăn là miếng tòi tàn, ý muốn nói cũng đừng vì một miếng ăn mà phải bán rế nhân phẩm của mình.

Trong nhiều gia đình cũng vì giành ăn mà anh em phải xích mích nhau, kiểu chị ăn cá em mút xương, chị ăn kẹo em mút dây, v.v... xảy ra không thiếu gì, có khi sân si nổi lên dám nói lầy là: nè, lấy đi, ăn xong gì ăn đi! Lại có gia đình thì đời cha ăn mặn đời con khát nước, thì cũng đúng với quy luật thường tình của tạo hóa mà thôi, giống như là câu giận cá chém thớt hay cha làm con chịu vậy!

Nhà ăn tập thể là nơi công nhân xí nghiệp vào đó để dùng bữa. Ham ăn hốt uống là chỉ những hạng người du thủ du thực chỉ biết có ăn mà thôi, ngoài ra các thứ khác đều không quan trọng. Ăn cỗ thì đi trước còn lội nước thì đi sau, khôn thấy mẹ! Có người ăn ở bất nhơn thất đức, nhưng ngược lại cũng có người ăn hành ở liềm (ăn hiền ở lành)... Ăn đồng chia cho đủ để tránh gây gổ với nhau.

Ở thôn quê, người ta ăn nói mộc mạc như ăn dần bụng ba hột cơm rồi hã ra đồng mần việc! Còn mấy bà già trầu thì hay rửa mấy cậu thanh niên... “bộ tội bây ăn phải đồ dơ của ai hay sao mà ngu quá vậy”... Hèn chi, đời mới có lắm kẻ ngu như thế này! Nói vậy, thì đàn ông con trai Tây Mèo và VN ở thời đại văn minh bị giờ đều ngu hết hay sao vậy cả?

Ngày nay, càng ngày càng có nhiều giới trẻ thường từ bỏ nông thôn ruộng vườn vừa cực nhọc mà lại cũng vừa lâu ăn huê lợi được. Họ mu lên thành thị để sống khỏe hơn, để kiếm việc làm, có khi làm ăn công, làm gì cũng được, có làm có ăn, có ít ăn ít có nhiều ăn nhiều, mà lại mỗi đêm còn có em út bia ôm, cà phê ôm, karaoke ôm này nọ, cho đời thêm hương chẳng thua gì các đại gia, sướng lắm.

Có đói bụng thì ăn lai rai vài cái bánh tráng mè dần bụng cho chắc ăn, chờ cơm chín rồi mới ngồi vô bàn. Sau những ngày mần việc mệt nhọc, cuối tuần bọn mình ông hay tụ họp ăn nhậu với nhau, nhưng họ hông thích có nhìn bà con nít xía vô ăn vĩa phá mồi.

Tại các xứ Tây xứ Mèo, đi làm thêm ngoài giờ quy định thì được ăn tiền phụ trội, tiền súp (supplémentaire), hay tiền ô giờ thêm (overtime), một giờ tính bằng một giờ rưỡi, hoặc bằng hai giờ. Khi bị mất việc, thì được ăn tiền thất nghiệp, về hưu thì ăn tiền hưu trí đến lúc già thì ăn tiền già, không có việc làm thì mình có quyền ăn tiền xã hội. Nếu bạn là công chức, nếu lỡ chết thành linh, thì bà xã được ăn tiền tử (death benefit), rồi còn ăn tiền bảo hiểm nhân thọ nữa cũng đủ để vợ con trang trải chi phí tang lễ, hay hỏa táng, bạn khỏi phải lo lắng thắc mắc làm chi, cứ yên tâm nhắm mắt mà... đi đi để người ta còn có thì giờ tái giá!

Trên bàn ăn, nên ăn miếng nhỏ, ăn nhỏ nhẹ, ăn xong rồi hã nói, xỉa răng phải che để khỏi văng tùm lum làm mất thẩm mỹ thấy ghê quá chừng! Đi ăn buffet, nên lấy vừa đủ ăn, ăn cho nó lố chỉ khổ cho cái bụng mình, ăn hết mới đi lấy nữa, lấy nhiều ăn không hết bỏ tội chết đi!

Ở xứ mình, thời nào cũng có tệ nạn con ông cháu cha cocc, ăn hối lộ, lớn ăn theo lớn, nhỏ ăn theo nhỏ. Hồi trước 75 cũng như bây giờ, có những tai to mặt lớn là hạm ăn tiền

viện trợ, ăn phân bón, ăn thuốc trừ sâu, ăn xi măng, ăn thiếc, ăn sắt... Làm việc gì cũng bị bọn họ ăn bòn, ăn bớt, ăn hớt khiến dân tình thấp cổ bé miệng rất ư là khốn khổ. Ngày xưa hay ngày nay cũng thế, tệ nạn ăn hối lộ, ăn đút, ăn chẹt, ăn lót quá ư là phổ biến, muốn được việc thì phải biết đút lót cho họ ăn chút đỉnh, đúng nghĩa kẻ cơm người cháo chớ có gì là lạ đâu. Nạn bè phái, ăn chặn của công, ăn tiền mãi lộ, ăn rút tiền viện trợ, tiền cứu trợ này nọ...là chuyện rất phổ biến như ăn cơm bữa vậy. Ăn là một tệ nạn hệ thống hóa từ trên xuống dưới. Thực là ngồi mát ăn bát vàng, khỏe ru bà rù!

Mấy năm gần đây, trong nước cũng như ở hải ngoại đã bộc phát ra dịch quỳên góp tiền từ thiện một cách ồ ạt vô tư lạ thường. Phải chăng cái dịch vụ kinh doanh từ thiện (charity business) này là một lối kiếm ăn mới mẻ đầy tính tâm lý sáng tạo?... Thiệt giả vàng thau lẫn lộn, ai muốn làm thì cứ làm, ai thấy mình cần phải cho thì cứ việc cho, không ai ép buộc ai hết, tùy hỷ mà... Ai cũng ăn cánh được hết, họ hợp thành phe cánh ăn chia với nhau để kiếm lợi. Ai cũng có thể nhân danh từ thiện nhảy ra làm ăn được hết. Họ khai thác triệt để lòng hảo tâm của Việt kiều tị nạn ở hải ngoại, nhất là làm cho họ có mặc cảm tội lỗi, lương tâm cắn rứt nếu hồng chịu giúp chút đỉnh cho đồng bào khốn khổ làm than bên nhà. Mạnh ai nấy quỳên nấy góp, rất hăng hái, hồ hởi phấn khởi...Vui lắm, vừa xem văn nghệ, vừa đớp hít lại vừa nhảy nhót mà hồng tới một bò...“Trước mua vui sau làm nghĩa” hoặc “Miếng khi đói bằng gói khi no” hay “Của tuy tờ tóc nghĩa so ngàn trùng”, v.v...Ai dám nói dân tị nạn mình không giàu lòng nhân ái đâu?

Chuyện tranh ăn đôi lúc cũng không thể tránh khỏi. Ăn không được thì phá cho hôi, cho bỏ ghét, chẳng khác gì trâu cọt ghét trâu ăn. Phe này tổ chức thì phe kia cũng bắt chước làm theo. Ai cũng giành độc quỳên thương người tàn tật khốn khổ bên nhà. Đúng là thương người như thể thương thân... Nhưng ở đời, hễ dính tới tiền bạc thì rắc rối lắm, dễ bị thiên hạ nghi kỵ hiểu lầm này nọ. Chuyện nói xấu chụp mũ qua lại cũng thỉnh thoảng khó tránh khỏi. Lâu lâu, cũng có xì ra một vài vụ lem nhem, nhưng mà rồi những người có lòng nhân ái thật sự, đều lại nghĩ đại khái là: “thầy kệ, có ít còn hơn không”, hoặc là “người ta ăn thì còn, mình ăn thì mất”, hoặc “gieo nhân nào gặt quả nấy” hay “tụi nó làm bậy tội ráng chịu” đúng theo tinh thần của Thiên Chúa giáo hay Phật Giáo, có nghĩa là làm phước thì sẽ gặp phước, làm lành sẽ gặp lành, v.v..., nên rồi đâu cũng lại vào đó mà thôi!

Trong nước, thì vợ công nhân viên biên chế (bên này Tây Mẽo gọi là permanent) thì ăn theo chồng. Những kẻ ăn trên ngồi trước lúc nào cũng hưởng nhiều quyền lợi và bổng lộc vì biết nguyên tắc ăn chia cho cấp trên cấp dưới, vui vẻ cả làng! Cũng có một hạng người háo danh, ăn cơm nhà đi lo chuyện bao đồng của thiên hạ, lằng xằng lạch xạch chạy tới chạy lui cho ra vẻ ta đây... Cũng có người bợ đít, ăn bã mía mong kiếm chút cháo!

Làm chuyện gì thì cũng bị họ đòi ăn tiền trà nước, ăn tiền đầu tiên đít, ăn hai đầu, có khi gọt mình sát ván mà còn nói toàn là ơn với nghĩa không hà! Lúc đi vượt biên thì bị đòi ăn toàn cây, mà phải là cây ba số 9 (vàng Kim Thành) mới được. Có khi tiền họ đã lấy đủ nhưng ăn trót không thèm giúp đỡ, hoặc có khi họ còn bỏ rơi mình ở lại một cách không kèn không trống nữa. Đúng là quân bất lương, cái đồ ăn cướp!

Sau 75, họ chủ trương chính sách ăn no mặc ấm, ăn chắc mặc bền trước, rồi sau này mới có thể nói đến chính sách ăn ngon mặc đẹp, ăn sung mặc sướng được! Trong thời buổi khó khăn đó, lo cái ăn cái mặc cũng đã hực hơi rồi còn sức đâu mà làm những chuyện gì khác, lại có người bị xuống dốc đâm thất chí, ăn nói làm nhằm hoặc đổi tánh trở thành ít ăn ít nói, làm làm lì lì suốt ngày suốt tháng để...suy nghĩ về thể sự thăng trầm hoặc về tình đời thay trắng đổi đen, nhưng có người cũng biết an phận thủ thường, nín thở qua sông, chờ thời...Trong đời sống hằng ngày, đa số dân chúng VN phải chịu

cảnh ăn dặm, ăn độn khoai mì, bo bo để cầm hơi đỡ đói, và cong lưng đạp xe đạp xe máy suốt ngày, nắng cũng như mưa. Nhờ cái môn thể thao exercise bắt buộc và bắt đắc dĩ này mà rất tốt cho sức khỏe, nên ít ai bị béo phì như tụi Tây tụi Mèo bên này!

Ông bà mình có nói, khéo ăn thì no khéo co thì ốm, thật đúng quá mà...Ai ăn ngay nói thẳng dễ sinh mích lòng, dễ bị thiên hạ ganh ghét và có khi còn bị trừ ẻo nữa. Ăn nói tráo trở lật lọng là nói thế này mà lại làm thế kia! Còn tộ nạn COCC, con ông cháu cha thời nào cũng vậy, ăn trên ngồi trước, ăn không ngồi rồi, ăn xổi (ăn ngay không để lâu) ở thì, ăn báo chề độ, sướng thấy mẹ. Thời trước cũng như thời này, con cái của họ được cho đi ăn học nước ngoài, đi du học ào ào bên Tây bên Mỹ, tiền bạc hồng phải là vấn đề đối với họ. Cửa hàng ăn uống mọc lên khắp phố phường, sáng trưa chiều tối đều đầy nhóc người ngồi ăn nhậu, ăn tục nói phét, kẻ mạnh ăn hiếp kẻ yếu...Trong cảnh khốn cùng cũng còn có người thức thời nhiều sáng tạo, nhảy ra làm ăn, trước thử làm chơi, sau thành ăn thiệt, người khác thấy vậy cũng nhào vô ăn có, nhưng đâu phải là dễ gì...Phàm làm việc gì cũng phải có ăn chịu cả. Dân kinh tế mới ùn ùn kéo về ăn bám, ăn gửi, ăn vạ thành phố, gây cảnh xô bồ hỗn độn mất an ninh trật tự khắp nơi.

Tộ nạn ăn trộm, ăn cắp, ăn cướp diễn ra hà rầm bắt kể ngày đêm, nhất là trong các xóm bình dân lao động có nhiều ngõ ngách ăn luồn ăn thông với nhau. Gái ăn sương, ăn đêm, chị em ta, chị tinh hay gà móng đồ ăn vận, ăn mặc diêm dúa, tụ tập nơi các quán ăn quán nhậu, quán cà phê mời mọc khách tìm của lạ. Bỏ cơm nhà ăn cơm chợ đổi món đỡ ngán, ăn phở, ăn bánh trả tiền đổi bữa... Dù trời nắng gắt bạn vẫn phải nhớ trùm áo mưa đàng hoàng nghe bạn, nếu không dám bị bể ống khói bắt tử hay mầm Sida ăn mòn, ăn lằn tâm can thì phé thật ắt phải ăn đất (chết) thôi, chùng đó có ăn năn thì cũng đã muộn rồi! Có bạn có tí máu văn nghệ thì trốn vợ nhà, chạy tìm bò lạc chờ đi.. ăn chè khoái hơn. Đúng là hảo ngọt. Bà nhà mà biết được thì kể như bị ăn đòn. Ông dám ăn vụng thì bà cũng dám nhảy rào trả đũa, ông ăn chả thì bà ăn nem, huề cả làng!

Tình hình như thế mà cũng có người nhờ tiền chôm chĩa, nên họ dám ăn xài phung phí, ăn chơi phè phỡn, họ chỉ biết ăn sung mặc sướng chớ đâu bao giờ chịu ăn cực ăn khổ đâu. Có lẽ họ thấm nhuần câu tháng giêng là tháng ăn chơi, và theo họ thì trong năm chỉ có 12 tháng giêng để cho dễ tính dễ nhớ mà thôi. Ngược lại, cũng có người nghèo tận xác đi, mì gói, mì Ramen, mì hành, mì hai cua, mì Kung Fu, mì ăn liền làm chuẩn, giúp họ ăn qua ngày cầm hơi đỡ dạ!

Chùa chiền thì bị bọn ăn xin ăn mày vây kín suốt ngày. Đi chùa lễ Phật mà cũng có người chưa tỉnh vẫn còn mê, còn chấp ngã ăn nói khó nghe, mở miệng ra là Mô Phật nhưng hễ ai nói đụng tới cái ngã của mình thì cái sân si ùn ùn sục sục nổi lên. Đôi khi họ lại hay nói xấu người này, dèm pha chê bai kẻ khác, hơn thua nhau từng tiếng một, nói bóng nói gió, nói móc lò móc họng, nói cao nói thấp, quên cả Bát Chánh Đạo ở tận đâu đâu...Người ta nói thà ăn mặn nói ngay, còn hơn là ăn chay mà nói dối!

Chợ búa thì ê hề món ăn, có thứ ăn sống, ăn chín, có thứ ăn nóng, ăn lạnh, có thứ ăn khô, có thứ ăn ướt. Hủ tiếu thì có người thích xào khô, nhưng cũng có người thích xào ướt, thường thì xào khô trước rồi xào ướt sau mới đúng điệu là biết...nghệ thuật ăn. Ăn sáng, ăn trưa, ăn chiều, ăn tối không sợ thiếu món nào cả! Hàng quán mất vệ sinh khiến khách hàng có khi ăn nhằm thức ăn bần nên bị ngộ độc thực phẩm ngã bệnh cả lũ. Vậy, ăn uống phải cho cẩn thận kỹ lưỡng để khỏi bị chết oan vì bệnh tòng khẩu nhập! Có mấy người quen mới đi du lịch VN về, nói bên đó ăn từ sáng tới khuya, đâu đâu cũng thấy ăn bắt kể giờ giấc, thật đúng là Sài-gòn Ăn.

Có người cũng nghĩ là trong đời, ăn uống là ba cái chuyện lẻ tẻ, ăn nhằm gì mà phải bận tâm. Trong gia đình cũng có những người ăn uống rất khó khăn, rất kén ăn, chọn món này chê món nọ, đòi hỏi đủ điều, chê bai, hạch sách vợ con đủ thứ, tưởng mình là

vua trong nhà. Nếu chẳng may ngã bệnh, lên máu, tiểu đường, sợ chết quá mới nghe lời bác sĩ, ép mình miễn cưỡng ăn kiêng... Cũng có cha sao hay quá xá cỡ, vì có thể bắt nạt vợ nhà làm việc thấy bà, còn mình thì phè phỡn ăn no ngủ kỹ, số sướng thật, có lẽ cha nội này để bộp điều hay vì nhờ kiếp trước khéo tu nên được hưởng quả kiếp này chẳng? (Nói rõ hồng phải tui đâu). Có người thường có lộc ăn, bạn bè lôi kéo đi ăn nhậu suốt ngày hoặc được biếu xén đủ thứ món ngon vật lạ, có lẽ nhờ số tử vi có sao Lộc tồn, Thiên Trù, Hóa Lộc, Tấu Thư chiếu mệnh... Có cha thì phớt tỉnh ăn glê, không quan tâm đến thể sự thăng trầm, ăn sao cũng được, ăn ít ăn nhiều cũng vậy thôi, hồng khen ngon mà cũng hồng chê dở, chán thấy mỡ tở, có lẽ anh ta đang tu thiền hoặc đang bị bệnh trầm cảm gì đó chẳng?... Cũng có cha tách cầu thả, ăn ở bầy hầy, ăn trây ăn trét, khiến bà chị bức mình vì phải dọn dẹp trời chết, mệt thấy mỡ tở, sanh đồ quạu, cái có điện xẹt bắt tử cũng dễ hiểu mà thôi!

Trong thảm cảnh vượt biên, rất nhiều đồng bào mình đã từng nếm qua rồi, ăn dụn để dành, được ăn cả ngã về không, năm ăn năm thua, có bao nhiêu tiền vàng đều chum vô hết cũng chỉ vì hai chữ tự do là vô giá (freedom is priceless)... Có người thì tìm cách bán nhà bán cửa về quê cạnh sông cạnh biển ăn gửi nằm nhờ, ăn chực nằm chờ, ăn gió nằm sương nhà bà con để chờ có dịp là vọt liền lập tức. Nếu lỡ đi không lọt thì phải ủ tờ (ủ tù), bị nhốt ở chấp pháp, bắt lao động thấy bà, nếu khéo chạy chọt dứt lốt thì được thả mau, còn xui hơn thì đôi ba năm nằm ấp, rồi cũng được thả về, nhưng phải làm tờ tự kiểm nay đã ăn năn hối cải, tui xin chừa, tởn lắm rồi. Được tạm tha trả về nguyên quán làm ăn, gom góp tiền bạc chờ ít lâu có cơ hội là lại...vọt nữa! Đúng là bất cóc bỏ đĩa...

Hồi hợp, lo âu mất ăn mất ngủ hồng kể xiết trong thời gian chuẩn bị nằm chờ ở nhà, thật là trần ai lai khổ, ngậm bồ hòn nuốt đắng, nín thở qua sông...

Ngoài biển, thì hải tặc Thái Lan muốn ăn tươi nuốt sống mình, nhảy qua ghe kiếm ăn, mã tấu súng ống dao búa đầy người, hải hùng lắm bạn ơi, thiếu điều muốn...tè tại chỗ. Mà đâu phải chỉ có một lần đâu, thằng này đi thì báo cho thằng khác đến ăn hàng tiếp. Các bà các cô khiếp quá phải lấy dầu lấy mỡ lấy cả đồ dơ, thoa trét khắp mình mẩy cho tụi nó ghê nó tởm mà tha cho. Cầu Trời, khẩn Phật, cầu Chúa, cầu xin Cô Cậu, xin người khuất mày khuất mặt hãy thương xót, phù hộ che chở cho tui tai qua nạn khỏi, ai giúp cũng welcome hết, nguyện khi thoát nạn sẽ xuống tóc ngay lập tức, ban ngày ăn chay ăn lạt, còn tối lại len lén lai rai mì thịt, mì hành cho đỡ xót ruột khó ngủ. Lần chuỗi niệm Phật một tháng không sót một ngày. Xin hứa danh dự mà!

Có người không may mắn thì làm mồi cho cá mập ăn mất xác hoặc đi chầu Hà Bá Diêm Vương.

Người ở nhà thì tự hỏi, không biết ăn cái giải gì mà bọn họ phải liều mạng trốn đi như vậy kia? Rồi cuộc đời thay đổi đổi thay, tới được bến bờ tự do, nhiều người bắt đầu lột xác cho hợp với phong cách của miền đất hứa, có người cũng đi quá đà...Luân thường đạo lý Đông phương đảo lộn nhường chỗ cho tự do cá nhân và giá trị kim tiền vật chất của xã hội Tây phương. Hai ba chục năm sau, có người còn quên luôn lời hứa buổi ban đầu, thề thốt này nọ, cũng như không nhớ vì sao ngày xưa mình phải cực khổ liều thân liều mạng trốn đi tị nạn bên Tây bên Mẽo! Ôi, đời là một chuỗi đổi thay không ngừng, tình đời thay trắng đổi đen biết đâu mà rờ.

Tại Canada, phần đông những người làm việc trong hãng xưởng đều ăn lương giờ và được phát check mỗi tuần vào ngày thứ năm. Nghe nói có người vừa ăn tiền xã hội và cũng vừa ăn lặn làm chui ăn gọn, lãnh tiền mặt xú táp (sous table) khõe ru bà rù! Có người ăn trắng mặt trơn không biết tiền của từ đâu mà họ sống phũ phề quá, ăn không ngồi rồi, nhàn rồi đi ngồi lê đôi mách chuyện của thằng cha này con mẹ kia.

Cũng tại Bắc Mỹ này, cũng có một số người xâm mình bất chấp luật pháp, mua nhà mới để trồng cỏ (cần sa) dưới hầm nhà (basement). Vốn một lời mười. Họ đi du lịch VN hà rầm, xài tiền như nước, cho nên bên nhà gọi những người này là Việt Cỏ. Họ đi du lịch như đi chợ, chợ đâu có phải cực khổ kéo cày kiếm ăn như bọn mình đâu. Ham chưa! Nói vậy chớ lảng cháng bọn họ cũng bị đồng bọn hay băng đảng khác thanh toán cho ăn kẹo đồng như chơi vì ăn chia không đều hoặc vì tranh ăn hoặc muốn ăn thua đủ với nhau! Băng đảng xã hội đen gây khốn đốn khắp nơi, họ thường cắt máu ăn thề trung thành sống chết có nhau, bao che lẫn nhau vì ăn cây nào thì phải rào cây nấy mà ly, v.v...

Trai gái thời bi giờ thì ăn ở trước cho sướng đã, thử cho biết mùi đời coi có hợp gu, ăn rờ, ăn ý với nhau hay không, sau đó mới tính tới chuyện cưới hỏi cho vừa lòng mẹ cha! Chuyện làm mai làm mối ăn đầu heo đường như hiếm thấy xảy ra ở cái thời buổi này! Chuyện ăn hỏi là khuya rồi. Mà theo giới trẻ thì hồng cưới hỏi thì cũng hồng có sao, chả có chết thằng Tây nào mà còn đỡ rắc rối sau này, đúng với câu mà nhiều kẻ phải gió thường nói “Cưới hỏi là nguyên nhân của ly dị. Nếu hồng có cưới thì làm gì có ly dị được!”

Khác với bọn trẻ ngày nay, tụi mình ngày xưa hễ lấy ai là để ăn đời ở kiếp với nhau mà dù có muốn bỏ cũng hồng dám, chớ có phải đâu vui thì ở còn buồn thì bye bye.

Nhưng chuyện vợ bé vợ mọn, bà lớn bà nhỏ cũng rất phổ biến như ăn cơm bữa. Vợ một vợ hai, hai vợ đều là vợ cả. Nghĩ cho cùng thì đàn ông ngày trước sao gan quá Trời quá đất. Đâu phải ai cũng ăn trơn mặc trắng hết đâu... Mà cũng tại xã hội hồi đó chấp nhận trai năm thê bảy thiếp chớ biết sao bi giờ...chắc muốn bắt chước đạo Hồi giáo quá. Rồi lại cũng khác khẩu, cũng xức nhau hà rầm, đấm bàn, đá ghế, vừa vắng tiếng Đức vừa phang chén phang đĩa bay vèo vèo thấy mà phát sợ, khiến con cái khóc thê lên náo loạn rùm cả xóm... Rồi cũng mây mây tao tao, ông ông bà bà, thẳng thẳng con con, đồ này đồ kia cho đỡ tức... Rồi sau đó thì bà ngồi khóc xụi xụi ở nhà bếp, còn ông tịnh khẩu phì phà điều thuốc 555 ở nhà trên... Rồi chờ sóng lặng gió êm, họ kéo nhau...lên giường múa lân làm lành với nhau. Sáng ra nhìn mặt tùm tùm cười mí nhau. Xí!

Con cái bên này cũng khó dạy ghê, cậu ấm cô chiêu là vua con trong nhà mà, ăn xài thả cửa, ăn bộn phủ phê theo mốt theo miết. Đầu nhuộm xanh nhuộm đỏ như chim két xổ lông. Tụi nó rất chì, dám xô mũi xô môi xô lưỡi xô rún xô tai, xâm ngực xâm đít, xâm vai xâm bụng tùm lum, thấy mà phát sợ dể tề. Lỡ có gì thì có bố mẹ lo. Cuối tuần thì dẫn bạn bè, tụ năm tụ bảy, về nhà cha mẹ ăn rồi, làm sạch trơn tủ lạnh khiến mom méo mày méo mặt. Không lo ăn học đàng hoàng, không biết ăn năn hối cải, tối ngày ăn chơi, lêu lổng, cà nhổng khắp nơi, hay cãi bướng, ăn nói thì cộc lốc phang ngang bữa củi, toi toi, moi moi, you you, me me, Cool, v.v...! không biết lễ phép chút nào hết. Cha mẹ nào dám cho tụi nó ăn bộn tay hay cho chúng ăn roi vào đít đâu, lỡ chúng gọi 911 kêu phú lịch tới thì rắc rối lắm! Kể như mất con luôn. Lỗi cũng tại tía má quá cưng chiều con, không biết dạy chúng mà thôi. Ai biểu ham vui khi trời vừa tối, thì đừng có than. Đề nó ra thì phải ráng chịu cho quen.

Tuy nói vậy chớ phần đông con cái người VN tị nạn ở bên này rất chăm chỉ học hành, siêng năng nổi tiếng, rất thành công trong học vấn, ăn nên làm ra hết, làm Tây Mẽo phải lé mắt thán phục ganh tị quá đỗi. Cũng có đứa kiếm việc làm hoài mà không có, kiếm ăn không được bèn đành phải ăn bám ở nhà cha mẹ chớ biết sao bây giờ. Nó là con mình mà, nó còn ở với mình là mình có phước lắm đó, chớ nên than vắn than dài làm chi, nếu là Tây thì cha mẹ nhắc khéo biểu đưa nhỏ ra riêng, nhưng thường thì thẳng nhỏ hay

con nhỏ cũng tự động đi mượn apt ở riêng cho nó được tự do, để bố mẹ khỏi này nọ nực lắm. Cuối tuần, kẹt tiền quá thì vọt về cầu cứu với mom!

Trong đời sống gia đình, ăn chung hay ăn riêng cũng tùy..., đôi khi bà nhà lại nổi chứng mặt mày chù ụ biếng ăn bất tử, đó là báo hiệu điều bất lành. Vậy bạn hãy lén mở tủ lạnh coi cái bánh bao, ổ bánh mì mua ở phố tàu còn có đó hay không? Bạn hãy tự kiểm lại mình coi có làm gì cho bả hờn bả giận hay không? Ráng năn nỉ, quỳ hai gối chống hai tay chịu lỗi tươi hột sen, hứa lèo hứa cuội đại đi, thề bán sống bán chết đi, hồng có sao đâu, bà chị cảm động quá, chỉ chờ có bấy nhiêu thôi, rồi bảo đảm bả sẽ lại ngồi bàn với bạn đó, vui vẻ cả làng, rồi khi biển đã lặng sóng đã yên thì tịch tình tang đưa em vào mộng! Bảo đảm đàn bà rất tinh cảm, hồng có giận lâu đâu mà sợ. Ông bà mình thường nói là ngọt mật chết ruồi mà lý!

Còn có chị kia, hồng thấy chồng đâu cả, nhưng bụng chị càng ngày càng phình to ra như trái balloon, không biết chị đã ăn nằm với ai vậy cà? Có lẽ quen ăn không quen nhịn mà lại quên uống thuốc, tính lộn ngày hay tại thằng chả gấp quá hồng kịp trùm áo mưa nên vướng phải cái bầu rắng mà chịu! Đúng là mình có 1001 chuyện tò mò, hay dòm ngó chuyện của người khác quá xá trời rồi đó ghen!

Con nít nhỏ thấy người lớn đang ăn mà đứng nhìn lom lom cái miệng, bộ muốn ăn chực hay sao? Thức ăn vụng rơi rớt mà lượm lên ăn thì gọi là ăn mót. Hồi trước lúc còn ở bên nhà, tui thường nghe người lớn chế nhạo những đứa nhỏ nào vừa khóc rồi lại vừa cười sau đó, là “lêu lêu mắc cỡ vừa khóc vừa cười ăn mười cục cứt”.

Bên này, đi ăn cưới, trước tiên là phải nhớ bỏ bao thơ tiền vào thùng, rồi ký sổ lưu niệm, sau đó thì xề qua chụp ảnh với cô dâu chú rể. Đôi trẻ chụp hình rất ăn ảnh như đôi tài tử Hongkong vậy, chả bì với hai bác như hai cây tre già xề bóng!

Các vợ chồng già, con cái đã lớn đều đi hết rồi, buồn chán thấy mẹ nên lâu lâu bày đặt ăn mừng kỷ niệm 25 năm ngày cưới, ngày sinh nhật, rồi mừng ngày về hưu, lễ thượng thọ, lễ vàng (noce d'or), lễ bạc (noce d'argent) rồi lại lễ mừng vào xuân, vào hạ, vào thu, thậm chí còn có cặp tổ chức tiệc cưới của mình lại cho vui, hâm nóng lại tình già mà có người còn gọi là hấp hôn (chớ không phải hấp hối) hay tune up gì đó...

Mục đích chính của ba cái vụ vừa kể là để các bạn già tụi mình có dịp gặp lại nhau ăn nhậu, đấu láo, nói chuyện tào lao đầy đũa, hát cho nhau nghe, rồi ôm nhau nhảy nhót cho nó giãn gân giãn cốt để quên là mình già! Các bà thì được dịp công khai ăn diện, ăn bộn coi cũng mướt mắt lắm, đeo toàn đồ giả, đi tới đi lui ẹo qua ẹo lại thấy ứa gan...Có bà, bận áo hở lưng, hở cổ, có bà hở ngực, có bà thì cũng ca cũng cớn thật là hết xẩy còn hơn con gái đôi mươi nữa, rồi lại còn ỏn a ỏn ẻn chậm chậm bước lên sân khấu cất giọng oanh già hát bản tình ca “Anh cho em mùa xuân”, xem cũng rất ăn khách...Bên dưới thì từng cặp ôm nhau xà nẹo, ẹo tới ẹo lui, diu bước lả lướt xập xa xập xình trong nhịp điệu tango...Còn ở các bàn thì thiên hạ cứ tự nhiên vừa ăn vừa nói chuyện rần rần rào rào như cái chợ vậy. Vui lắm các bạn ơi! Có chị có giọng rất ăn micro, ăn nói ngọt ngào truyền cảm, nên thường được mời làm em xi (MC)... Mấy anh chị ca sĩ nghiệp dư, đã bỏ nhiều công phu luyện tập, nhưng đôi lúc cũng bị tổ trát, hát không ăn khớp hay ăn nhịp với nhau, làm cho thầy đờn lắc đầu xụ mặt buồn xo tiu nghỉu...Chắc lần sau, nhớ mua heo quay và hột vịt lộn để cúng tổ cho cẩn thận trước khi ra quân. Tuy nhiên theo thời gian, dám có nhiều anh chị hát ăn đứt ca sĩ thứ thiệt lắm đó ghen!. Có người nếu có dịp về Việt Nam, họ không bỏ lỡ cơ hội thuê làm CD để khi trở qua sẽ gởi biểu bạn bè cho tụi nó lé con mắt chơi... Có người xấu miệng gọi các anh các chị ca sĩ mới này là “ca sĩ cậu mợ”, ca sĩ sous sol, hay ca sĩ hạng B, hạng C, v.v...

Nhưng có lẽ nhờ có máu văn nghệ, nên các anh các chị, trong đó thỉnh thoảng cũng có cả vợ chồng tác giả, nói chung tuy đa số đã xấp xỉ trên dưới 6 -7 bó rồi, đã là ông nội ông ngoại, bà nội bà ngoại hết rồi, mà hã còn rất gân, còn chịu chơi, còn yêu đời hết cỡ, vậy là cũng tốt cho sức khỏe lắm lắm rồi, phải không nhỉ?... Có người ngứa con mắt, ăn nói ba hoa chí choè, bói mò bói móc, xỏ ngọt cho rằng tuổi của các bà chị toàn là tuổi...ngọ ráo trời! Ô hô, ai tai! Cũng tốt thôi, ăn thua, ăn nhằm gì ba cái râu ria đó! Ngựa ăn cỏ, phi đường xa, không biết mệt! Thịt ngựa mềm, ngon, bổ, ít cholesterol, chỉ có dân sành ăn mới biết thưởng thức, nhất là dân bên Âu châu... Còn bọn nhỏ ít có đũa nào dám nhào vô ăn có party cùng với tía má và các chú các bác hết.

Cuộc chơi nào cũng vậy, cũng có mặt trái mặt phải của nó hết, không biết luật ăn chịu thì phải...chịu ăn cay nuốt đắng hoặc chịu đấm ăn xôi cho được việc, hay phải biết ăn ý, khéo ăn khéo nói sao đó, v.v... rồi mới có ngày "vinh quang" được đứng dưới...ánh đèn màu sân khấu, để được nghe tiếng vỗ tay của thiên hạ, để có cái cảm giác...quá đã, quá phê, quá hạnh phúc, như là đang lâng lâng trên mây vậy?.

Dù sao thì sinh hoạt giải trí kiểu ăn chơi này, không hẳn là một sinh hoạt giải trí...ăn hại hay vô bổ! Vậy, hãy tiến lên bác tài ơi, dùng sang số de!

Cũng có những ngày Chúa Nhật, cả nhóm rủ nhau đi câu cá cho vui. Ra đến sông, ngồi chờ cả buổi, vừa mỗi lưng, vừa bị muỗi cắn thấy mồ, nhưng cá chỉ ăn bóng mà không có con nào chịu ăn mồi gì cả! Nghĩ lại ông bà mình rất chu đáo trong việc dạy con dạy cái, nào là cá không ăn muối cá ương, con cãi cha mẹ trăm đường con hư. Nào là ăn cây nào rào cây nấy, uống nước nhớ nguồn, ăn trái nhớ kẻ trồng cây, ăn chắc mặc bền, khéo ăn thì no, khéo co thì ấm, ăn ít no dai ăn nhiều tức bụng, v.v...

Có người biết trọng lễ nghĩa, có trước có sau, nhưng cũng có những hạng người ăn cháo đá bát, ăn bót, ăn hớt tiền công quỹ, ăn hối lộ công khai. Ăn chĩa là những ai không chịu xấp hàng như mọi người mà lại nhào vô ngang hông để giành đồ ăn. Ai ăn khỏe quá thì được gọi là ăn rồi hay ăn như Tạ Hữu Đôn. Còn ăn yếu quá thì gọi là ăn như mèo liếm vậy. Qua bên này gần 30 năm rồi, mà tui vẫn thỉnh thoảng khoái ăn sang (sáng ăn khoai). Hình như củ khoai lang và củ khoai mì nó gọi lại trong tui những gì thân thương nhứt của quê hương. Khoai tây đối với tui không là gì cả!

Người ta thường nói đàn bà con gái thường ưa ăn hàng, ăn quà, ăn vặt hơn đàn ông con trai, không biết có đúng không? Nếu không phải thì thôi, xin các chị đừng bắt lỗi tui tội nghiệp.

Các cô thiếu nữ choai choai có khi bị ám ảnh bởi hình ảnh quá ư là đẹp để tươi mát của các siêu sao, người mẫu đăng trong các tạp chí nên thường mơ tưởng, ước muốn được đẹp và giống như họ. Từ ý tưởng này các em bèn cố gắng nhịn ăn, hoặc ăn qua loa rau cải carotte, celéri để được ốm. Có em, sau khi ăn xong còn lén bóp mẹ thò tay móc họng cho ói thức ăn ra. Thế là sau năm ba tháng, em trở nên ốm nhom ốm nhách thấy phát sợ, má hóp, vai rút lòi xương sườn xương sống... Bác sĩ nói đây là một loại bệnh tinh thần hay là bệnh chán ăn (anorexia). Chữa trị căn bệnh này đâu phải dễ. Nghĩ cũng buồn năm phút, có người thì gia đình quá nghèo khó mà lại có quá nhiều miệng ăn nên phải chịu cảnh thiếu ăn, ăn bữa no bữa đói, bữa có bữa không. Ngược lại, kẻ khác thì quá dư thừa đồ ăn, ăn vô rồi lại móc ra khiến cha mẹ buồn rầu phát khùng phát điên luôn.

Khi lãnh lương, phải biết làm kế hoạch ăn tiêu trong tháng cho chắc ăn để khỏi bị thiếu hụt bất tử!

Trong các kỳ bầu cử, những ứng cử viên hay ăn miếng trả miếng rất sôi nổi, nhưng xét cho cùng mấy cha, mấy mẹ đều nói phét hết, hứa lèo hứa cuội cho dân chúng ăn bánh

về để giành ghế tổng thống mà làm cha thiên hạ. Có ăn thì có chịu, có khi lên voi thì có ngày ắt phải xuống chó mà thôi, có gì lạ đâu. Không biết ai ăn ai, ai thắng ai đây? Chờ xem!

Mua nhà mua xe thì bị người dẫn mồi ăn lời, ăn tiền cò (commission), ăn tiền đầu tiên đít, ăn huê hồng 5-7%, đâu đâu cũng áp dụng nguyên tắc đầu tiên là tiền đầu.

Vợ chồng son, ít thời giờ, nên ăn cơm tháng cho nó tiện. Lỡ thiếu tiền thì năn nỉ họ cho mình ăn chịu ít ngày, chớ không nên ăn quyết của người ta. Còn em út, bồi bếp nhà hàng thì ăn tiền bo tiền tip.

Cờ bạc là bác thắng bần, đánh lớn thua lớn, đánh nhỏ thua nhỏ, đánh đâu thua đó, lỡ cháy túi thì có bọn cho vay ăn lời cắt cổ (1 ăn 10)!...Có người cũng ăn đậm tiền bạc, nhưng rồi cũng đâu vào đấy, muốn đánh để gỡ gạc lại, nhưng không biết có...ăn nổi nữa hay không đây?

À, còn cái này nữa, các bạn nào có đi du lịch Thái Lan, nhớ tìm tiệm cơm đút ăn một lần cho biết với người ta. Nhà hàng được ngăn ra làm nhiều phòng nhỏ riêng biệt, vô đó sẽ có em đút cho ăn, sướng lắm. Món này chắc là phe ninh ông khoái lắm nhưng kệt một cái là không tiện cho mấy bà đi theo, biết mần sao bi giờ?

Đàn ông Việt nam thường hay nói: ăn cơm Tàu, ở nhà Tây, lấy vợ Nhật là ba cái ước mơ của họ trên đời này. Tui thấy nó không được đúng cho lắm... Ăn cơm Tàu, tui ăn hoài, món nào cũng như món nấy, toàn là mỡ dầu, bột ngọt không hà, vừa ngán mà lại cũng vừa sợ cholesterol thấy mỡ tở!... Nhà Tây, thì tui cũng đang ở từ lâu, sướng thì sướng thiệt, vì nhiều tiện nghi và rộng rãi, nhưng phải ăn ở giữ gìn cho sạch sẽ ngăn nắp trong ngoài, thứ bảy chúa nhật hai vợ chồng lu bu hí hục hút bụi, lau chùi, quét dọn trước sau trên dưới trong ngoài cũng mệt hết hơi. Thế là mất mẹ nó hết cái weekend rồi còn đâu. Nhớ lại hồi nhỏ, tui chỉ biết có ngủ ghế bố không hà, sáng ra xếp lại cái rụp dựng vô vách tường khô ru bà rù... Còn cái món lấy vợ Nhật, thì tui bù trất chịu thua thôi, hồng hiệu các em Nhật Bản có khác các em VN ở chỗ nào nữa không mà sao thiên hạ có vẻ chiếu cố đến thế. Nhưng nghĩ cho cùng lúc đầu thì dù Ta dù Tây, dù Tàu hay dù Nhật em nào cũng ngọt ngào dễ thương hết, có phải vậy hông các bạn nhìn ông phe ta. Tới lữa tắt đèn thì nhà ngói cũng như nhà lá mà thôi. Riêng tui chủ trương không gì hơn cây nhà lá vườn, đồ sơn không hơn đồ nhà, thà ăn cơm nhà vẫn hơn là ăn cơm tiệm cho đúng với câu: "Ta địa ta tắm ao ta, dù trong dù đục ao nhà vẫn hơn" hay "Chim quỳen ăn trái nhả lòng, thia thia quen chậu vợ chồng quen hơi"!

Ôi, tiếng Việt thật là vô cùng thâm thúy bao la và súc tích biết bao!

Tui vẫn còn nhớ câu "Tôi yêu tiếng nước tôi từ khi mới ra đời..." trong một bài hát do ca sĩ Anh Ngọc hát từ lâu lắm rồi... Dù ở đâu cũng vậy, mình ráng giữ gìn tiếng mẹ đẻ của mình!

Tiếng Việt còn thì dân Việt còn, nhưng đôi lúc tiếng Việt mình cũng phức tạp lắm. Khen cũng có thể là chê, là xô ngọt, nói vậy mà hiểu khác, nói vậy mà không phải vậy, nói xuôi phải hiểu ngược, nói có phải hiểu là không. Y ngữ bất y nghĩa. Nói xuôi nói lái, còn hiểu theo nghĩa trắng nghĩa đen gì cũng được hết.

Đó các bạn thấy không, tiếng Việt mình là thế đó, nó rất huyền diệu, phong phú ghê hồn chưa, ai muốn nói sao thì cứ nói, còn ai muốn hiểu sao thì cứ hiểu.

No hay problemo./.

Montreal, March 07, 2008